

ETT SMALARE MEN VASSARE EU

CENTERPARTIETS VALPLATTFORM FÖR EU-VALET 2014

VALPLATTFORM
EU-VALET 2014

Ett hållbart val
CENTERPARTIET

ETT SMALARE MEN VASSARE EU

Centerpartiet vill se ett långsiktigt hållbart EU. Det kräver att unionen blir smalare men vassare. Om beslut fattas bakom stängda dörrar och leder till onödig detaljreglering tappar EU legitimitet och kraft att ta tag i de stora frågorna. Därför arbetar vi för ett mer demokratiskt EU som gör färre saker men gör dem bättre.

Centerpartiet har en positiv syn på EU-samarbetet. För oss handlar EU om demokrati och fred, fri rörlighet och handel, krafttag för klimatet och gemensamma insatser mot organiserad brottslighet. Samarbetet i Europa gör oss starkare. Men vi har en sund skepsis mot klåfingrighet, detaljstyrning och omotiverad överstatlighet. Äventyret med en gemensam valuta, euron, har lett till en ökad risk för europeisk centralisering och byråkrati. Centerpartiet säger fortsatt nej till euron och vi oroas av att EU i sin nuvarande form inte koncentrerar sig på de områden där samarbetet har visat sig värdefullt.

Den ekonomiska krisen i Europa har satt mycket av det som vi tar för givet på spel. Grundläggande demokratiska värderingar utmanas. Rädsla och protektionism riskerar att göra EU inåtvänt, mindre öppet, och mindre ambitiöst på klimatområdet. För Centerpartiet är det inte ett alternativ att stå vid sidan och titta på. Den som bryr sig om Europasamarbetet måste också ha ambitionen att förändra och förbättra det.

EU måste bli smalare genom att fokusera på rätt saker. Centerpartiet anser att EU inte ska lägga sig i de frågor som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan bestämma om. Hit hör frågor som ländernas skatter, utbildning, välfärd, sociala trygghetssystem, kultur, rovdjurspolitik och naturresurser.

EU måste bli vassare genom att kraftsamla på de stora gemensamma frågorna som handlar om miljö- och klimat, migration, mänskliga rättigheter, handel och konkurrenskraft samt kampen mot internationell brottslighet. Här möjliggör EU det samarbete som krävs.

Centerpartiet vill se ett EU som jagar koldioxidutsläpp och som inte detaljstyr hur Sverige jagar varg. Vi vill se ett EU som tar krafttag mot människohandel, inte mot smaktillsatser i snus. Ett EU som möjliggör en gemensam marknad för digitala tjänster i Europa, men låter bli detaljreglering för lakritspipor och jordgubbar.

EU byggs bäst underifrån. Centerpartiet har ett unikt perspektiv på EU, ett synsätt som utgår från människan - inte staten, byråkratin eller Bryssel. Vi ser att EU består av mer än 500 miljoner medborgare och att dessa människor är kapabla att besluta över sina liv. För Centerpartiet är självbestämmandet centralt och vår idétradition är grundad i decentralisering och motstånd mot maktkoncentration. Därför ska beslut fattas på rätt nivå, så nära medborgaren som möjligt. Om så krävs ska beslut kunna återföras från unionsnivå till medlemsländerna.

Med Centerpartiet i Europaparlamentet kan vi, tillsammans med likasinnade liberala partier, vara en stark kraft för att förändra EU i rätt riktning. Genom att utgå från den enskilda människan och verka med gemensam kraft där det behövs, stakar vi ut en hållbar väg för Europa, och för ett smalare men vassare EU.

För 70 år sedan låg Europa i ruiner. Det är bara två generationer bort. Så sent som för 20 år sedan rådde fullskaligt krig i forna Jugoslavien och ett splittrat Europa stod maktlöst inför ett folk mord. I grunden samarbetar vi för att aldrig behöva återuppleva krig på den europeiska kontinenten. Hälften av EU:s medlemsstater har varit diktaturer under 1900-talet och är nu demokratier i ett gemensamt demokratiskt samarbete. Genom EU tar vi idag ett gemensamt ansvar för att fortsätta säkra fred och demokrati.

EU har möjliggjort för individer att arbeta, bo, studera och röra sig fritt över den kontinent som tidigare präglades av krig, murar, taggtråd och gränshinder. Den fria rörligheten inom EU är en av fredsprojektets viktigaste grundpelare. Tydligare än något annat parti tog Centerpartiet, utifrån allas lika rätt och värde, ställning mot "övergångsregler" när medborgare från nyanslutna EU-länder skulle få tillträde till den svenska arbetsmarknaden. Centerpartiet vill se ett fortsatt öppet Europa, där alla länder som vill och uppfyller villkoren för demokrati, rättsstat och mänskliga rättigheter är välkomna i EU.

Centerpartiet arbetar för att:

- EU blir smalare men vassare.
- EU blir grönare.
- Samarbetet underlättar för jobb och tillväxt i hela Europa.
- EU är öppet och solidariskt.
- Euron inte ska införas som valuta i Sverige.

ETT GRÖNARE EU

Centerpartiet vill att EU ska ha en ambitiös miljöpolitik och vara världsledande på klimatområdet. Utsläpp känner inga gränser och satsningar på gröna näringar och ny grön teknik är en väg ut ur Europas ekonomiska kris. Centerpartiet menar därför att den gemensamma miljöpolitiken måste prioriteras ännu högre och bli tuffare. Det behöver sättas mer kraft bakom orden att EU:s samlade ekonomi ska vara klimatneutral till år 2050. Centerpartiet står upp mot de röster som vill sopa miljöfrågorna i EU under mattan.

Vi anser att EU kan - och ska - spela en avgörande roll i de fortsatta klimatförhandlingarna. Europa måste vara en global föregångare på energi- och klimatområdet och har ett stort ansvar att leva upp till Kyotoprotokollet där man åtagit sig att minska utsläppen av växthusgaser. EU måste staka ut en tydlig väg och skärpa sitt mål för utsläppsminskningar till år 2020 från 20 till minst 30 procent. EU behöver även bindande delmål för år 2030 när det gäller utsläppsminskningar, energieffektivisering och förnybar energi. Centerpartiet vill att Sverige ska vara utan nettoutsläpp av växthusgaser år 2050 och verkar för att andra medlemsstater ska ta fram egna färdplaner så att EU:s mål att minska växthusgaserna till år 2050 med 80–95 procent kan uppnås. För Centerpartiet är det självklart att vi ska vara ett föregångsland i Europa i

energi-, klimat- och miljöfrågor. Inte minst eftersom vi anser att Sverige inom en generation bör bli ett samhälle med hundra procent förnybar energi, helt fritt från fossil energi.

Utsläpp måste kosta och det ska löna sig att investera i teknik och infrastruktur som ger lägre växthusgasutsläpp. Systemet för handel med utsläppsrätter (ETS) är EU:s skarpaste klimatverktyg och skapades för att minska utsläppen av växthusgaser. Det är ett gemensamt styrmedel för att långsiktigt och kostnadseffektivt minska utsläppen inom EU utan att snedvrیدا konkurrensen mellan länderna. Genom att minska antalet utsläppsrätter och höja priserna på utsläpp ökar incitamenten för klimatsmarta investeringar. Det är i linje med bland annat den gröna skatteväxling Centerpartiet arbetar för i Sverige och som vi uppmuntrar andra länder i EU att följa.

Centerpartiet vill att EU:s bistånd ska bidra till en inkluderande tillväxt och hållbar utveckling också efter 2015, då FN:s arbete med de så kallade Milleniemålen ska avslutas. För Centerpartiet är det entydigt att miljö- och klimatfrågorna har en avgörande betydelse för att på ett långsiktigt hållbart sätt utrota fattigdomen i världen. Människor som lever i fattigdom är de som drabbas hårdast av klimatförändringarna. Därför vill vi att klimatanpassning och miljöåtgärder tydligt ska prioriteras i EU-biståndet. FN:s industrialiserade länder har lovat att bidra med 100 miljarder dollar från och med år 2020 till klimatinvesteringar i utvecklingsländer. Centerpartiet ser det som angeläget att EU:s medlemsstater föregår med gott exempel.

Dagligen utsätts vi för flera farliga ämnen och olika kombinationer av farliga ämnen, via exempelvis mat och produkter. Därför är det viktigt med starka EU-gemensamma krav och regler på information och märkning som begränsar farliga ämnen eller produkter. Centerpartiet kommer med stor kraft fortsätta arbetet för att stärka EU:s gemensamma kemikalielagstiftning REACH och se till att Sverige spelar en ledande roll för att föreslå och utreda ämnens skadlighet, vilket utgör grunden för eventuella begränsningar. Det gäller inte minst möjligheten att utreda potentiella synergieffekter, så kallade cocktail-effekter.

I de fall där vi redan vet tillräckligt om vissa kemikaliers skadlighet ska vi gå före med nationella förbud, såsom Centerpartiet och Sverige gjort med det hormonstörande ämnet bisfenol-A i barnmatsburkar. Genom att agera föredöme leder detta ofta till att begränsningar tas fram för hela EU. Vi arbetar också vidare med informationssystem, varudeklarationer och ekonomiska styrmedel som kan bidra till en giftfri vardag i Sverige och EU.

Centerpartiet tar oron för varg och andra rovdjur som finns runt om i Sverige på stort allvar. Goda livsvillkor på landsbygden måste ligga till grund för en långsiktigt hållbar rovdjurspolitik. Centerpartiet arbetar därför för en anpassning av art- och habitatdirektivet, som anger vilka arter och naturtyper som ska skyddas inom EU, så att man i högre grad tar hänsyn till regionala och lokala skillnader inom EU.

Centerpartiet vill att även framtida generationer ska ha möjligheten att fiska och äta hälsosam fisk. Centerpartiet tar Östersjöns utmaningar på allvar. Övergödningen behöver minska för att vi ska ha ett levande hav och energisystem runt Östersjön måste vara säkra och hållbara. Centerpartiet arbetar för en långsiktigt hållbar fiskepolitik i EU som förhindrar överfiske. Tillsammans med kraftfulla nationella åtgärder ökar möjligheterna för att rädda ett av världens känsligaste hav och för att säkra ett långsiktigt hållbart och lönsamt fiske

Centerpartiet arbetar för att:

- Införa nya mål i EU för utsläppsminskningar, energieffektivisering och förnybar energi till år 2030.
- Reformera handeln med utsläppsrätter så att priserna på utsläppen går upp, utsläppen minskar och gröna tekniklösningar främjas.
- Fokusera EU:s utvecklingsbistånd på inkluderande tillväxt och global hållbar utveckling.
- Sverige kunna ha en ansvarsfull förvaltning av varg och andra rovdjur utifrån regionala och lokala förhållanden utan detaljstyrning från EU.
- Östersjöländerna tar tag i övergödningen, minskar sina utsläpp till havet och följer kraven i EU:s Havsmiljöstrategi.
- Östersjön ska vara ett giftfritt innanhav.

JOBB OCH TILLVÄXT I HELA EUROPA

EU behöver ett sunt näringslivsklimat som leder till jobb och tillväxt i hela Europa. Detta för att de europeiska jobben till största delen skapas av små och medelstora företag. Många små svenska industri- och tjänsteföretag är beroende av fri tillgång till EU:s marknad och av att EU verkar för global frihandel.

Hälften av allt regelkrångel i Sverige kommer från EU. Vi behöver rensa bland onödiga regler och byråkrati. Centerpartiet vill att all EU-lagstiftning granskas utifrån ett småföretagarperspektiv.

Principen om regelförenkling måste också gälla EU:s egen byråkrati. Onödiga myndigheter måste avvecklas. Tid och resurser ska inte läggas på att pendla mellan Bryssel och Strasbourg. Svenska politiker, tjänstemän och myndigheter får inte hantera EU-direktiv så att de medför mer byråkrati och krångel än nödvändigt.

Fri handel med tjänster inom EU är en stor potential för svenska företag. Tjänstesektorn står för mer än 65 procent av EU:s samlade BNP men vi har bara skrapat på ytan när det gäller gränsöverskridande handel. Det gäller inte minst digitala tjänster där vi måste förverkliga EU:s inre marknad så att den digitala handeln blir lika fri som handeln med varor. Idag kan en musiker enkelt sälja sin CD-skiva inom unionen, men när musiken är digital står åtskilliga handelshinder i vägen.

Många hinder måste bort, t.ex. inom e-handel och gränsöverskridande licenser för upphovsrätt. Varken EU:s eller Sveriges upphovsrättsreglering är uppdaterad utifrån den teknologiska utvecklingen. Centerpartiet anser att upphovsrätten bättre måste främja och belöna skapande samtidigt som den tar tillvara konsumenters intressen.

Nästan tre fjärdedelar av Sveriges export går till resten av Europa. Allt fler svenskar pendlar eller flyttar till jobb och utbildning i andra EU-länder. Då måste transporter mellan länder fungera smidigt. Centerpartiet vill underlätta ömsesidigt erkännande av olika länders system. En revisor bör enkelt kunna vara verksam i ett annat EU-land. En dansk el-utbildning bör kunna erkännas i Sverige, och vice versa. Vi vill underlätta för människor att ta med sig sin pension inom EU, eller använda sin nationella arbetslöshetsförsäkring när man letar jobb i andra EU-länder.

Vi vill att EU än mer öppnar upp sig mot resten av världen och står emot krav på att återinföra handelstullar och avgifter. Centerpartiet arbetar för att EU ska ingå frihandelsavtal med fler länder och regioner, inte minst med USA. Vi tror också att ökad öppenhet i Europa kring forskning och innovation leder till stärkt konkurrenskraft.

För Centerpartiet är det en självklarhet att alla människor ska ha fortsatt goda möjligheter att komma till Europa för studier, praktik och arbete. Generösa möjligheter att röra sig på olika arbetsmarknader till Europa, och inom Europa, är grundläggande för Centerpartiet. Vi värnar det svenska systemet för arbetskraftsinvandring och välkomnar det nya europeiska systemet med "blue-card". Centerpartiet vill att det ska bli lättare att arbetskraftsinvandra till EU och vill därför införa ett europeiskt "green-card-system". Vi anser att arbetsgivare själva bäst avgör vem de vill anställa, oavsett om personen är medborgare i ett EU-land eller ej.

Trots den ekonomiska krisen står många EU-länder långt ifrån ett jämställt deltagande på arbetsmarknaden. EU har inte råd med att bortse från potentialen hos de miljontals välutbildade kvinnor som idag inte får chansen att ta sig ut på arbetsmarknaden och i näringslivet. Fler kvinnor på den europeiska arbetsmarknaden skulle gynna tillväxten i hela unionen.

Centerpartiet vill se en levande landsbygd och öppna landskap. För att främja gröna näringar, miljöåtgärder, god djuromsorg, och säker mat behövs en modern jordbruks- och landsbygdspolitik i EU. Vi kan inte återgå till ett system där varje land subventionerar sitt jordbruk för att slå ut andra länders. Centerpartiet vill ha ett konkurrenskraftigt, effektivt och miljömässigt hållbart svenskt och europeiskt jordbruk. Vi arbetar för en grönare landsbygds- och jordbrukspolitik som främjar en levande landsbygd och lantbrukare som håller våra landskap öppna, bidrar till biologisk mångfald och producerar livsmedel utan rester av antibiotika och onödiga tillsatser.

Centerpartiet vill fortsätta arbetet för ett starkt landsbygdsprogram för jobb och företag i hela landet. Vi vill att minst hälften av medlen i landsbygdsprogrammet ska gå till miljöåtgärder och till att stärka ekosystemtjänster.

Vi vill att EU:s krav på djurskydd i hela Europa ska stärkas, för djurens väl, god mat, bättre livsmedelssäkerhet, och en mer likvärdig konkurrenssituation. I vissa fall har Sverige stiftat lagar som går längre än vad EU kräver, t.ex. höga krav på svensk jordbruksproduktion men lägre krav vid offentlig upphandling – vilket på sikt hotar svensk livsmedelsproduktion. Centerpartiet vill att EU:s regler förändras så att det blir enklare att ställa krav på djuromsorg och miljöhänsyn vid upphandling. Vi vill också att EU ska ha ett gemensamt system för obligatorisk ursprungsmärkning som även inkluderar sammansatta produkter.

Tack vare Centerpartiet finns det ett omfattande program för regional utveckling i hela Europa. Den så kallade sammanhållningspolitiken omfattar ungefär en tredjedel av EU:s budget och kan bidra till att minska regionala skillnader, ojämlikhet mellan människor och stärka den inre marknaden. För Centerpartiet är det angeläget att sammanhållningspolitiken fortsatt omfattar EU:s alla regioner och att ta ekonomiskt ansvar för de regioner som behöver det mest, t.ex. glest befolkade regioner, blir kvar och ger avsedd effekt.

Sverige och Europa behöver ett starkt civilsamhälle med ett levande föreningsliv och därför kommer Centerpartiet att fortsatt arbeta mot alla försök till momsbeläggning av ideella föreningar.

Centerpartiet arbetar för att:

- Minska regelkrånglet inom EU och se till att all EU-lagstiftning granskas utifrån ett småföretagsperspektiv.
- EU ska underlätta den fria rörligheten ytterligare genom ett europeiskt "green card-system" och ingå frihandel med fler länder och regioner, inte minst USA.
- Ett gemensamt system för ursprungsmärkning införs inom EU.
- Stärka djurskyddet i hela Europa.
- EU inte ålägger moms för ideella föreningar.

FORTSATT VÄLGRUNDAT NEJ TILL EURON

Centerpartiet har konsekvent klargjort riskerna med en gemensam valuta ur ett marknadsekonomiskt perspektiv. Centerpartiet säger fortsatt nej till att Sverige ska införa euron.

Tanken med den gemensamma valutan var att knyta länderna närmare varandra och skapa tillväxt. Men som Centerpartiet förutsåg har eurosamarbetet i sin nuvarande form visat sig vara ohållbart. Europa har inte haft den höga grad av flexibilitet i löner och priser som en gemensam valuta kräver. Låga gemensamma räntor byggde upp ekonomiska bubblor med ohållbar upplåning hos privatpersoner, företag och stater. Euroländerna har inte i goda tider förmått avsätta de reserver i statsfinanserna som krävs för att hantera kriser utan en egen valuta.

När finanskrisen kom hamnade den ekonomiska utvecklingen i de olika ländernas ekonomier dramatiskt i otakt, med den centraliserade penningpolitiken illa anpassad för varje lands behov. Regelverk följdes inte och reformer uteblev. Många grundläggande regler som EMU grundades på har åsidosatts under krisåren, eftersom länderna annars inte kunnat hantera krisen.

Utan den buffert och flexibilitet som en egen valuta och räntepolitik innebär, har flera euroländer drabbats hårt av den globala finanskrisen. De tvingas nu igenom smärtsamma anpassningar, med ökande skulder, sänkta reallöner och skenande arbetslöshet.

Nya gemensamma regelverk är nödvändiga för att stärka den finanspolitiska disciplinen och övervakningen. Men Centerpartiet är emot att eurokrisen används som en förevändning för ökad centralisering och för en gemensam finanspolitik, med ett omfattande europeiskt bidrags- och skattesystem. För oss är det viktigt att Sverige, som icke-euroland, inte är bundet av regler som sätts för euroområdet. Centerpartiet slår fortsatt vakt om den nationella beskattningsrätten.

Centerpartiet arbetar för att:

- Euron inte ska införas som valuta i Sverige.

ETT ÖPPET OCH SOLIDARISKT EU

Centerpartiet ser med oro att främlingsfientliga och antidemokratiska grupper utmanar grundläggande demokratiska värderingar i flera EU-medlemsländer. Att uniformsklädda fascister idag marscherar på gator i delar av Europa berör i högsta grad Sverige. Alla EU-medborgares rättigheter ska respekteras inom samtliga EU-länder. Centerpartiet verkar för upprätthållandet av alla EU-medborgares rättigheter - inklusive rätten att inte bli diskriminerad. Det gäller även rätten till fri rörlighet, som ska vara praktiskt tillgänglig för alla EU-medborgare oavsett t.ex. bakgrund eller rörelsehinder.

EU ska vara en garant för grundläggande rättssäkerhet i Europa. Alla EU-länder har ett ansvar att leva upp till de kriterier som ställs inför medlemskap, också när man blivit medlem. Men det behövs kraftfullare verktyg för att säkerställa EU-medlemmarnas respekt för de mänskliga rättigheterna. De inträdesregler som ställer höga krav på mänskliga rättigheter bör också gälla som medlemsregler. Om medlemsstater urholkar grundläggande demokratiska rättigheter måste EU kunna besluta om böter eller indragna EU-medel.

Även i resten av världen är det viktigt att EU är en tydlig röst för frihet, jämställdhet, demokrati och rättsstatens principer. För att stärka EU:s roll globalt bör vetorätten för enskilda länder inom den gemensamma utrikespolitiken avskaffas.

I Lissabonfördraget kom EU:s medlemsstater överens om att unionen ska ansluta sig till Europakonventionen och därmed underkasta sig Europadomstolen för mänskliga rättigheter. För Centerpartiet är det angeläget att en anslutning snarast blir verklighet. Likaså bör EU:s medlemsstater efterleva de grundläggande rättigheter som fastställts i Lissabonfördraget. Att barnaga fortfarande är juridiskt tillåtet i mer än en tredjedel av EU:s medlemsstater är obegripligt och inte förenligt med dessa rättigheter.

Centerpartiet står upp för ett starkt skydd av den personliga integriteten och vill att EU ska ha ett särskilt integritetsprotokoll. Yttrandefrihet och mänskliga rättigheter ska gälla alla människor alltid, offline och online. All lagstiftning som kan påverka människors integritet och rättigheter bör först utredas om de är proportionerliga och nödvändiga i ett demokratiskt samhälle, och granskas om de är förenliga med EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Centerpartiet vill att EU:s datalagringsdirektiv, IPRED och annan EU-lagstiftning som underminerar den personliga integriteten, rivs upp.

Centerpartiet anser att det krävs mer politisk handlingskraft för att komma åt 2000-talets slavhandel - människohandeln. Nästan all människohandel är gränsöverskridande och det kräver att även brottsutredningarna är internationella. Centerpartiet anser att det inom EU bör etableras en mekanism för gemensam finansiering av internationella utredningar. Vi vill även anpassa EU-regelverket så att också länder utanför unionen ska kunna delta i gemensamma brottsutredningar. Det är också viktigt att ingen människa som blivit offer för trafficking tvingas åka tillbaka till hemlandet, såvida inte säkerheten där kan garanteras.

Målsättningen att integrera jämställdhetsperspektivet inom alla EU:s politikområden är långt ifrån genomfört. Centerpartiet vill till exempel säkerställa att hela EU:s budget är verkligt jämställdhetsintegrerad. Vi anser att det inte är förenligt med grundläggande värderingar som jämställdhet och mänskliga rättigheter att enskilda EU-medlemsstater har kriminaliserat abort, och därmed kvinnans rätt att bestämma över sin egen kropp. Centerpartiet vill inte se en gemensam abortlagstiftning på EU-nivå, men anser att Sverige bör utgöra en tydlig röst i dessa frågor. Vi anser också att EU:s bistånd ska kunna gå till insatser i utvecklingsländer som stärker kvinnors och mäns sexuella och reproduktiva rättigheter.

För Centerpartiet är det självklart att EU:s gemensamma asylsystem ska vara generöst, humant, transparent och rättssäkert. Det måste finnas legala vägar in i EU för att söka asyl. Vissa EU-länder behöver ta ett mycket större ansvar än vad de gör idag. Sverige ska inte göra mindre, fler måste göra mer.

De senaste åren har förbättringar skett inom EU när det gäller öppenhet och transparens. Men Centerpartiet anser att mycket fortfarande återstår att göra. För att EU ska bli mer transparent anser Centerpartiet att en motsvarighet till den svenska offentlighetsprincipen ska gälla för unionen. Det är ett viktigt verktyg för att såväl medborgare som media ska kunna granska den förda politiken och utkräva ansvar. Sverige ska inte acceptera EU-sekretess som inskränker den svenska offentlighetsprincipen.

Centerpartiet arbetar för att:

- All EU-lagstiftning som påverkar människors integritet och rättigheter utgår utifrån principerna om proportionalitet och subsidiaritet.
- Yttrandefrihet och mänskliga rättigheter ska gälla alla människor alltid, offline och online.
- Minimistraffen för människohandel och annan grov organiserad brottslighet skärps.
- Länderna i Europa tar krafttag mot könsdiskriminering, och för kvinnans rätt att bestämma över sin egen kropp.
- Utveckla ett mer generöst, likvärdigt, transparent och rättssäkert gemensamt asylsystem inom EU.
- EU inför en motsvarighet till den svenska offentlighetsprincipen.
- EU:s datalagringsdirektiv, IPRED och annan EU-lagstiftning som underminerar den personliga integriteten, rivs upp.

- EU ska kunna besluta om böter eller indragna EU-medel om medlemsländer urholkar grundläggande demokratiska rättigheter.